

Aan: De formerende partijen D66, CDA en VVD
 Betreft: Inbreng voor het regeerakkoord

AMSTERDAM, 13 januari 2026

De film- en audiovisuele sector als hefboom voor cultuur, economie en maatschappelijke weerbaarheid

Geachte heer Jetten,
 Geachte heer Bontenbal,
 Geachte mevrouw Yeşilgöz-Zegerius,

Met belangstelling hebben wij kennisgenomen van uw voornemen om een minderheidskabinet te vormen. In aansluiting op [onze brief aan de Tweede Kamer](#) en de [oproep van de Taskforce Culturele en Creatieve Sector](#), die wij van harte onderschrijven, werken wij in deze brief twee punten uit die cruciaal zijn voor de toekomstbestendigheid van de onafhankelijke film- en audiovisuele sector in Nederland. Deze bieden een kans om gedeelde ambities waar te maken én om te voorkomen dat Nederland terrein verliest. Onze voorstellen zijn haalbaar en uitvoerbaar en passen binnen de financiële en strategische opgaven waarvoor ons land staat. Wij nodigen u uit deze punten op te nemen in het regeerakkoord.

Ons werk verbindt, vermaakt, informeert, agendeert en inspireert en bereikt een groot publiek in binnen- en buitenland. Met gedeelde verhalen en verbeeldingskracht versterkt de sector de Nederlandse taal, cultuur en identiteit. Daarmee levert zij – juist in een wereld die onder hoogspanning staat – een onmisbare bijdrage aan sociale cohesie en maatschappelijke weerbaarheid. Om de creatieve, maatschappelijke en economische kracht van onze sector ten volle te benutten en duurzaam te versterken, zijn nu gerichte keuzes nodig.

- 1. Zorg voor een gelijk speelveld met omringende landen en voorkom het weglekken van productieactiviteit, talent en investeringen.** Verbreed de financieringsmix door prioriteit te geven aan een aanvullende (fiscaal-) economische regeling, naar het bewezen effectieve voorbeeld van de Belgische Tax Shelter en de Ierse Tax Credit. Activeer regionale fondsen en stimuleringsregelingen naast landelijke financieringsmogelijkheden door matching en samenwerking met andere overheden. Borg jaarlijkse indexering van publieke financiering.
- 2. Zorg voor een vitaal en wendbaar publiek omroepbestel en betrek Nederlandse producenten en hun medemakers structureel bij de verdere uitwerking van de hervorming.** Borg cultuurprogramma's, fictie en documentaires duurzaam binnen de publieke mediaopdracht. Versterk publiek-private samenwerking door heldere toepassing van kaders en het wegnemen van (ervaren) belemmeringen zoals bij het dienstbaarheidsverbod.

Ad 1. Een gelijk speelveld met omringende landen is een randvoorwaarde voor het behoud van productieactiviteit, creatieve ondernemers, talent en investeringen in Nederland. In vergelijking met andere landen kent Nederland een beperkt fondsenlandschapⁱ voor film- en AV-producties en nauwelijks instrumenten om privaat kapitaal te mobiliseren. Terwijl de kosten oplopen door inflatie, hogere eisen aan *production value*, de implementatie van fair-pay-afsprakenⁱⁱ en toenemende internationale concurrentie, blijven producties structureel ondergefinancierd. Daardoor verplaatsen productieactiviteit en talent zich steeds vaker naar landen met aantrekkelijkere voorwaarden voor creatieve ondernemers en laten ook internationale producties Nederland links liggen.ⁱⁱⁱ Dit raakt niet alleen makers en producenten, maar werkt door in de hele keten: minder werk voor crew, minder opdrachten voor facilitaire en postproductiebedrijven, minder investeringsruimte voor innovatie en minder continuïteit binnen het hele ecosysteem.

Zonder gerichte versterking dreigt Nederland structureel terrein te verliezen in maatschappelijke en culturele zeggingskracht, strategisch verdienvermogen en weerbaarheid tegenover de invloed van Big Tech. Juist een pluriform Nederlands productielandschap vormt een democratische en culturele verdedigingslinie tegen de toenemende invloed van mondiale platforms.

Internationale voorbeelden tonen aan dat aanvullende fiscale instrumenten effectief zijn in het aantrekken van investeringen en het versterken van productieactiviteit, zowel voor internationale als lokale producties. Zij sluiten goed aan bij het projectmatige karakter van de sector, waarin iedere productie een uniek scenario, budget en financieringsstructuur kent, met een wisselende samenstelling van creatieve, technische en productionele expertise en een specifieke looptijd. Onderzoek naar de Belgische Tax Shelter en de Ierse Tax Credit laat zien dat elke geïnvesteerde euro zich ruim vier keer terugverdient.^{iv} Deze regelingen versterken de sector als geheel: zij bevorderen continuïteit en stimuleren innovatie en investeringen in faciliteiten, technologie en menselijk kapitaal. Volgens het [jaarrapport over 2024](#) van de Belgische Tax Shelter in de Vlaamse Gemeenschap maakt € 88 miljoen aan geraamde investeringen in kwalificerende audiovisuele werken een potentieel productievolume van € 504,6 miljoen mede mogelijk – bijna het dubbele van het [Nederlandse productievolume](#) van vergelijkbare producties in datzelfde jaar (€ 259,6 miljoen).^v Dit onderstreept zowel de kans als de urgentie om in Nederland de financieringsmix te verbreden en strategisch te versterken.^{vi}

Ad 2. Onafhankelijke producties – gedragen door producenten, makers en betrokken bedrijven – vormen een kernpijler van het publieke omroepbestel. Van culturele producties zoals speelfilm, drama, documentaire, animatie en innovatieve mediaproducties tot satire, spelshows en realityseries: met minder dan een derde van het programmabudget realiseren zij 67% van het lineaire bereik en 87% van de streamstarts op NPO Start (exclusief NOS).^{vii} Daarmee leveren zij een substantiële en doelmatige bijdrage aan een toegankelijk, pluriform en kwalitatief hoogstaand aanbod van informatie, cultuur en educatie voor een breed en divers publiek.

Daarom is het zorgelijk dat budgettaire keuzes en plannen voor hervorming van het publieke omroepbestel momenteel grotendeels tot stand komen zonder inbreng van (vertegenwoordigers van) de Nederlandse productiesector. Te meer daar de ontwikkeling en realisering van producties vaak een lange tijd vergen en gepaard gaan met forse risico's en investeringen in tijd en geld. Alleen met tijdige en volwaardige betrokkenheid in de besluitvorming, transparantie en stabiele randvoorwaarden kan de Nederlandse productiesector haar bijdrage aan een toekomstbestendig, pluriform en innovatief publiek omroepbestel blijvend leveren.

Samen werk maken van beleid en uitvoering

De film- en audiovisuele sector vervult een sleutelrol in het Nederlandse cultuur- en medialandschap én in de bredere economie. Zij verbindt culturele betekenis en verbeeldingskracht met publieksbereik, innovatie, werkgelegenheid en maatschappelijke weerbaarheid. In een tijd van toenemende onzekerheid, snelle technologische ontwikkelingen, waaronder generatieve AI, en internationale concurrentie is een sterke Nederlandse film- en audiovisuele sector geen vanzelfsprekendheid, maar het resultaat van bewuste beleidskeuzes.

De opgaven zijn helder, de oplossingen liggen op tafel en de sector is bereid verantwoordelijkheid te nemen. Wij nodigen u uit deze te verankeren in het regeerakkoord; wij werken graag constructief met u, de Tweede Kamer en de betrokken departementen samen aan de voortvarende uitwerking en uitvoering.

Wij gaan hierover graag met u in gesprek.
Met vriendelijke groet,

Nederlandse Audiovisuele Producenten Alliantie (NAPA), Nederlandse Content Producenten (NCP), Brancheorganisatie van film distributeurs (NVPI Film), Netwerk Scenarioschrijvers, Dutch Directors Guild (DDG), Belangenvereniging voor acteurs (ACT), Dutch Academy For Film (DAFF), Audiovisuele Federatie Nederland (AFN), Branchevereniging Facilitaire bedrijven Filmindustrie (BFF), Netherlands Post Production Alliance (NPA), Nederlandse Vereniging van Bioscopen en Filmtheaters (NVBF)

ⁱ De Netherlands Film Production Incentive, is van grote waarde, maar beperkt van omvang en de afgelopen jaren niet meegegroeid met de kosten en internationale concurrentie. Zie: Technopolis i.o.v. Nederlands Filmfonds, [Evaluatie film production incentive 2014-2024](#), sept. 2025.

ⁱⁱ PPMC Economisch Advies i.o.v. Kunsten '92, ['Meerkosten Fair Pay in de film- en audiovisuele sector'](#), 11 apr. 2025, en, Universiteit Utrecht i.o.v. Vrouwen in Beeld en DAFF, ['Loonkloof in beeld, een verkennend onderzoek naar een genderkloof'](#), mrt. 2025.

ⁱⁱⁱ Nederlands Filmfonds, ['Film Facts & Figures of the Netherlands'](#), 28 aug. 2025: Tabel 1.5 van laat zien dat het aandeel toeneemt van het productiebudget van Nederlandse speelfilms en series dat in het buitenland wordt besteed.

^{iv} Zie: ['Verslag Filmpolitieke Bijeenkomst'](#) (incl. presentatie van het Ierse financieringsinstrumentarium) tijdens het Nederlands Film Festival, 28 sept. 2025; Deloitte i.o.v. UPFF+ ['Étude du tissu économique de la production audiovisuelle belge francophone de stock'](#), okt. 2024; de actuele evaluatie van het Departement Cultuur, Jeugd en Media: ['Jaarrapport Taxshelter 2024'](#) mei 2025.

^v Het productievolume in '24 omvat alle uitgebrachte bioscoopfilms en mede door het Filmfonds gefinancierde AV-producties, inclusief high-end series.

^{vi} Zie o.m.: Minister Bruins, [Kamerbrief over agenda audiovisueel aanbod](#), 7 nov. 2024; Triodos Bank, ['Vooruitgang door verbeeldingskracht'](#), 6 jan. 2026; Raad voor Cultuur, ['Ieder zijn aandeel'](#), 14 nov. 2025; Werkgroep Sectorplan, [Eindrapportage 'Versterking positie culturele audiovisuele productie'](#), jun. 2022; Staatssecretaris Uslu, [Kamerbrief 'Kracht door samenwerking: aanpak voor een sterk en zichtbaar Nederlands cultureel audiovisueel aanbod'](#), 18 jul. 2022; Nederlands Filmfonds, [Beleidsplan 2025-2028](#), 1 feb. 2024.

^{vii} NPO, [Terugblik 2024](#), mei 2025.